ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

7 ЛЮТОГО 2025 РІК

М. СУМИ, УКРАЇНА

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЇ:
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЇ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ

7 лютого 2025 рік
м. Суми, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

УДК 082:001
Г 52

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»
Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабич Ю.В.
Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 5 від 06.02.2025 року.

*Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 86 від 06.01.2025**).*

*Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.*

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Г 52 **Глобальні виклики та інновації: шляхи розвитку сучасної науки**: збірник наукових праць з матеріалами III Міжнародної наукової конференції, м. Суми, 7 лютого, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. — 334 с.

ISBN 978-617-8440-47-3
DOI 10.62731/mcnd-07.02.2025

Викладено матеріали учасників III Міжнародної наукової конференції «Глобальні виклики та інновації: шляхи розвитку сучасної науки», яка відбулася 7 лютого 2025 року у місті Суми.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025
© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025
© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ISBN 978-617-8440-47-3

СЕКЦІЯ XV.
ТРАНСПОРТ ТА ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МЕХАТРОННИЙ МОДУЛЬ ЯК ЗАПАСНИЙ КОНТУР ГАЛЬМІВНОЇ СИСТЕМИ АТОМОБІЛЯ
Степанов О. В. **169**

СЕКЦІЯ XVI.
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ФРАКТАЛЬНО-ВИХРОВА МОДЕЛЬ ВСЕСВІТУ. ЧАСТИНА 21
Хондогий М. В. **172**

СЕКЦІЯ XVII.
ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ЛЕСЯ УКРАЇНКА Й ОЛЕКСАНДЕР ДЕ: ФЛОРИСТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ
Діхтяр А. О., Заленський В. О. **181**

ПРОЄКТНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Клюфінська І. М. **185**

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ЖАРГОНІЗМІВ У СУЧАСНИХ МЕДІА
Николюк Т. В. **188**

СЕКЦІЯ XVIII.
ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ПОЛІТИЧНА ЛЕГІТИМНІСТЬ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС
Білоцерківська О. М. **192**

СЕКЦІЯ XIX.
ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО ТА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ЗА ДОПОМОГОЮ КЕЙС-МЕТОДУ
Бобух В. В., Андрейко С. С. **198**

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ
Гайдамака І. А. **202**

СЕКЦІЯ XVII.
ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ЛЕСЯ УКРАЇНКА Й ОЛЕКСАНДЕР ДЕ: ФЛОРИСТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ

Діхтяр Артур Олегович
здобувач другого магістерського рівня факультету філології та журналістики
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Заленський Віктор Олексійович
ORCID ID: 0009-0003-4652-6569
здобувач другого магістерського рівня факультету філології та журналістики
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Епіграфом до збірки «Живі легенди» О. Де взяв слова Лесі Українки: «Давня повість! І на байку схожа, – // Є в ній певні справи, єсть і мрії. // Але правда, наче зірка гожа, // Сипле скрізь проміння золотії» [1, с. 3], задекларувавши спорідненість свого доробку з творчістю поетки.

Леся Українка була залюблена у квіти, всіляку рослинність, біля дому у неї був чудовий квітник, у якому із задоволенням працювала, не випадково ж гімном природі стала її драма-феєрія «Лісова пісня», дослідники навіть говорять про «квітковий» стиль авторки, «письменниця любила й відчувала природу, у гармонійному поєднанні з якою, на її думку, людина мала жити, бо і сама є частиною довкілля» [2, с. 16–17]. Залюбленим у квіти, природу був і Олександер Де. Леся Українка була для письменника символом нескореної Батьківщини, прикладом того, як словом можна боротися проти загарбників, тому цікаво дослідити специфіку рослинних образів у творчості обох авторів, з'ясувати, які рослини цікавлять їх більше, і чи впливає на їх вибір певна духовна спорідненість авторів.

У збірці О. Де «Живі легенди» зустрічаємо означення зілля, збірна назва рослин України, які допомогають знешкодити московитів: «З вином змішає йому зілля // Таке, що літ сімсот з похмілля // Буде без пам'яті Лайдай!» [1, с. 12]. Зілля також може вилікувати недугу: «Відкрий для мене свого серця біль: // Може цілюще зілля віднайду // Для його рани?» [1, с. 25].

Використовує О. Де у збірці «Живі легенди» образ пролісків, як і в Лесі Українки, вони символізують весну: «Зима уже пройшла, і перший цвіт // Порозсипали проліски в саду» [1, с. 12]. Жито автор вводить у текст на позначення пори року (пізнє літо): «Повернеться з дружиною назад // Ще перед тим, як виспіють жита» [1, с. 13]. Ліс в О. Де суголосний із настроями персонажів: «розтяглись пелюшкою ліси, // Наче хотіли б відшукати знов // втрачене щастя» [1, с. 20]; «Я собі піду // В сонливий ліс, понад журну ріку» [1, с. 22]. Вишневий цвіт є символом щастя, кохання, молодості, весни: «Той милий світ, чудовий ніжний світ, // Що мов вишневий цвіт повний весни» [1, с. 22]. Вишневим цвітом персонаж твору О. Де називає і свою дружину: «Мій вишневий цвіт» [1, с. 42].

Молодість у автора асоціюється з ніжним цвітом весни, молода дівчина – з гарненькою квіткою. Подібні порівняння знаходимо і в Лесі Українки. Особливу любов в О. Де викликає троянда, тому й молоду вродливу жінку порівнює з цією квіткою: «Не так давно троянда розцвілась, // Її пересадили на грядки // Нового саду… Князю дай її // Нагоду уростися в новий грунт: Вона відсвіжиться й свою красу // Для втіхи садоводу наградить…» [1, с. 28]. Парубку сниться, що «троянда-краля – // Жінка в нього» [1, с. 93]. Водночас кохану зі сну порівнює і з цвітом калини: «Чарівна, мов цвіт калини» [1, с. 93]. Леся Українка у збірці «На крилах пісень» також називає троянду найкращою з-поміж квітів. В уста Бетті (роман «Червона рута») О. Де вкладає слова, які характеризують ставлення до троянд її чоловіка: «Звичайно, для себе ти все маєш: свій овочевий город, кущі троянд…» [3, с. 19].

Дуб у письменника символізує міцного парубка: «Міцний, немов молодий дуб» [1, с. 38], у творчості Лесі Українки – це символ Світового Дерева, міцний чоловік, символ мудрості. Тополі в Олександера Де асоціюються з небом, саме до тополь пішла закохана пара, над ними сходив місяць у творі «Володимир Великий», тяжіння до неба бачимо і в «Казці про Івана Голого славного лицаря запорожського і про Галю Козаківну»: «Сонце промені ховає, // Золотить верхи тополі, // І ховається поволі. // Одягнувсь злото-жупан, – // Вийшов місяць-отаман» [1, с. 93]. Для О. Де тополі – це ще й символ України. У збірці Лесі Українки «Думи і мрії» вони є «символом краси рідного Подолля» [4, с. 147].

Часник, хрін у О. Де – це безцінні рослини, харчі, які завжди беруть із собою у подорож. Лози письменник бачить як прибережний український рай, переповнений звіриною, птаством: «Дичини всім вистачало – // В

плавнях є її немало! // Дикі свині, качки, кози // Скрізь шугали поміж лози!» [1, с. 106].

Пісні у Лесі Українки квітнуть, пісня і квітка – це споріднені красою понятя. О. Де написав роман «Червона рута», уже в назві якого поєднуються квітка й пісня: «надзвичайно популярна у світі українська пісня […] карає вбивцю свого автора» [5, с. 225], росіянина, який виконав наказ про знищення Володимира Івасюка.

У Лесі Українки, як і в Олександера Де, квіти інколи стають символами нескореності, боротьби. У страшному підземеллі з козацького серця проростає квітка (збірка «На крилах пісень»): «Чи гадав той козаченько, йдучи на чужи́ну, // Що вернеться з його серця квітка на Вкраїну?..» [6, с. 115]. За романом О. Де «Червона рута», символом «вічно живого і незнищенного українського народу постає квітка (*червона рута – уточнення наше*) […] нападники ніколи не могли знищити її, вона спалахувала блакитним полум'ям, але у вогні не згорала» [7, с. 111].

Волошки в О. Де є частиною національної символіки. Твір «За сином» (збірка «Під чужим небом» [8]) «побудовано на контрасті кольорів: золотого – сонця, блакитного – неба, які асоціюються із сином…» [9, с. 26], автор акцентує увагу на золотистому волоссі хлопця, його блакитних, небесного кольору, очах, на його улюбленій блакитній сорочці, він обіцяв матері вернутися, коли цвістимуть небесним цвітом волошки» (таким, як і його очі, а цвістимуть в золотому полі) – концептуалізація української символіки. Доля сина відтворює долю народу.

Для Лесі Українки ялини часто є символом смутку, для О. Де – страшної чужини, смерті: «Очі знову зустрілися з кровохребетними хмарами … Ось вони вже спустилися до нього і кров'яною хвилею вдарили в лице… він здригнувся, більше зігнувся, наче в намаганні підсунутися під тіло ялини, але … закрив стомлені очі» [8, с. 161]. У нарисі «S.O.S.» О. Де відтворює процес замерзання українця. «Його змусили помирати страшною смертю на вирубках дикої Карелії. Замучений голодом, холодом, непосильною працею, він був уже непотрібним (спрацьованим інвентарем), його просто мертвого вкинули в ополонку» [10, с. 48].

Леся Українка значно частіше використовує образи рослин у своїй творчості (ряст, яблуня, кипарис, береза, виноград, магнолія, плющ, платан, явір, дуб, терен, будяк, полин, ломи-камінь, олива, анемона, латанія, лавр, гранат, пролісок, гіацинт, нарцис, рожа, азалія, конвалія,

рута, троянда, сосна, лілея, тополя, вишня, глуха кропива та ін.) закладає в них більше варіантів символічних значень, плантативні ж образи у творчості О. Де зустрічаються дуже рідко і, як правило, несуть фольклорну символіку.

У Лесі Українки нерідко знаходимо екзотичні рослини, тоді як у О. Де вони відсутні.

Символічні значення плантативних образів збірок «На крилах пісень», «Думи і мрії» закорінені не лише в українську, а й грецьку міфологію, накладаються на індивідуальне авторське сприйняття. О. Де використовує у збірках «Живі легенди», «Під чужим небом», романі «Червона рута» образи найпоширеніших рослин, які найчастіше зустрічаються в усній народній творчості.

Список використаних джерел:

1. Де О. Живі легенди. Лондон: Чайка, 1965. 144 с.
2. Zalenskyi V., Zarudniak N. Images of plants in Lesia Ukrainka's collection "Thoughts and dreams". *Znanstvena Misel Journal*. 2024. № 93. P. 16–20. https://doi.org/10.5281/zenodo.13582609
3. Де О. Червона рута. Київ : Чайка, 1998. 376 с.
4. Заленський В. О., Зарудняк Н. І. Образи рослин у збірці Лесі Українки "На крилах пісень". *The XXVII International Scientific and Practical Conference «Scientific research: a paradigm of innovative development of society»*, July 08-10, 2024, Lisbon, Portugal. P.144-149. https://eu-conf.com/events/scientific-research-a-paradigm-of-innovative-development-of-society/
5. Зарудняк Н. І. Образ письменника у романі О. Де «Червона рута». *Актуальні питання гуманітарних наук*: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2021. Вип. № 39. Т. 1. 2021. С. 219–225с.
6. Українка Леся. Повне академічне видання творів : у 14 томах. Т. 5. Поетичні твори. Ліро-епічні твори. Луцьк, 2021. 928 с. https://bit.ly/3VUuRzT (дата звернення: 01.07.2024)
7. Зарудняк Н. Образ червоної рути у творчості Олександера Де. *Житомирські літературознавчі студії.* Житомир, 2013. Вип. № 7. С. 106–113.
8. Де О. Під чужим небом: Чайка, 1966. 213 с.
9. Зарудняк Н. І. Образ матері у творі О. Де «За сином». *Наука та освіта: досягнення та стратегії розвитку: XXII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф* : тези доповідей, Запоріжжя, 4 листопада 2019 р. Ч. 2. Дніпро: ГО «НОК», 2019. С. 24–27.
10. Zarudniak, N. Foreign enemies and "insiders" in the works of O. De. *Annali D'italia*. 2024. № 57, P. 45–49. https://doi.org/10.5281/zenodo.12810332
11. Зарудняк Н. І. Трагедії українців періоду ІІ Світової війни та повоєнного періоду (на матеріалі збірки О. Де «Під чужим небом»). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.* Серія: Філологія. Журналістика». Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2021. Т. 32 (71) № 4. Частина 2. С. 238–243. https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_2/41.pdf